

Obsah

KNIHA ČTRNÁCTÁ
VELIKÉ BEZKRÁLOVÍ V ČECHÁCH
A KRÁL LADISLAV 7

Roky 1439–1457

Článek první

PRVNÍ POKUSY O VOLENÍ KRÁLE 8

(Roky 1439–1440)

Dlouhé bezkráloví v Čechách. Snahy a strasti ovdovělé královny Elišky. Sněm v Praze: smíření stran a obsah listu mírného. Míry po krajích. Narození Ladislava Pohrobka; bouře v Uhrách. Sněmovní jednání o volení krále. Albrecht, kníže bavorský, volen. Sjezd v Koubě a odpověď jeho záporná. Poslové vracejí se domů.

Článek druhý

BEZVLÁDÍ ZA PŘEVAHY PANA PTÁČKA 27

(Roky 1440–1444)

Příčiny a způsoby bezvládí. Čtvery jednoty v národu: Menhartova, Ptáčkova, táborská a Oldřichova. Rozhodný vliv Oldřicha z Rožmberka. Dva papežové i dvě koncilia; neutralita v Čechách. Jednání s dvorem rakouským a odklady jeho. Sněmy v Praze a ve Vídni. Války v Čechách; pan Kolda v Náchodě. Sněm v Čáslavi a sbor kněžský v Kutné Hoře. Poslední strasti a smrt královny Elišky. Eliška Zhořelecká. Pan Oldřich maří sněmy české. Pan Ptáček a hádky s tábory. Smíření Rokycany s Příbramem. Námluvy vídeňské; král Fridrich co poručník Království českého. Poslední disputace kněží táborských; potupení jejich. Návrhy Rožmberkovy. Poselství páně Haškovo. Nepokoje v Čechách i na Moravě. Smrt Ptáčkova.

Článek třetí

BEZVLÁDÍ ZA PŘEVAHY JIŘÍHO Z PODĚBRAD 60

(Roky 1444–1448)

Pan Jiří z Poděbrad. Jednání sněmu brodského. Bitva u Varny. Spory dvou papežů; nesvornost žádostí českých o M. Rokycanu i o krále Ladislava.

*Král ve Stadicích. Marná vyjednávání i bouřlivý stav země.
Smíření na sjezdu pelhřimovském. Zápas mezi Jiřím z Poděbrad
a Oldřichem z Rožmberka. Král Fridrich a Evžen IV.,
námluvy Karvajalovy, sněm frankfurtský, deklarace pánů českých.
Sněm svatomartinský v Praze. Mikuláš V. Poselství české v Římě.
Zastavení v Jindřichově Hradci. Čechové ve Vestfálsku. Tajné přípravy
jednoty poděbradské. Kardinál Karvajal v Praze. Bouře při odjezdu jeho.
Dobytí Prahy skrze Jiřího z Poděbrad.*

Článek čtvrtý

BOJE PO VZETÍ PRAHY

ROSTOUCÍ MOC JIŘÍHO Z PODĚBRAD 98

(Roky 1448–1451)

*Proměna ve stavu věcí. Zášť mezi Jiřím z Poděbrad a Oldřichem z Hradce.
Pan Menhart †. Jednota strakonická. Války a smlouva hradecká. Čtyři
správci a sněm jihlavský; zmatky v zemi lužické. První sjezd pelhřimovský.
Nová válka. Smlouva vildštejnská. Smíření na druhém sjezdu
pelhřimovském. Výprava do Sas a dobytí Gerova. Valný sněm
o sv. Kateřině v Praze. Řevnivost pánů českých na pana Jiřího.
Jalové rokování s knížetem saským.*

Článek pátý

JIŘÍ Z PODĚBRAD, SPRÁVCE ZEMSKÝ 124

(Roky 1451–1453)

*Pokoj v zemských a nové nesnáze v církevních věcech. Myšlenka o spojení se
podobojích s církví řeckou. Noví legátové k Čechům. Sněm benešovský.
Aeneas Sylvius a Jiří z Poděbrad. Jan Kapistrán ve Vídni a na Moravě.
Sněm svatojiřský v Praze; pan Jiří uznán za správce zemského.
Rokování v Řezně. Psaní církve řecké k Čechům a odpověď administrátorů
podobojích. Povstání proti císaři Fridrichovi. Konečný pád Tábora.
Oldřich z Rožmberka ustupuje z dějiště. Vysvobození krále Ladislava.
Úmluvy první na rokování vídeňském a nespokojenost s nimi.
Úmluvy druhé znojenské a vídeňské; Ladislav co volený král český.*

Článek šestý

KRALOVÁNÍ LADISLAVA POHROBKA 158

(Roky 1453–1457)

*Poměr mezi králem a správcem. Zrada Smiřického. Hádky v Jihlavě.
Korunování krále Ladislava. Spor mezi Čechy a Moravany.*

*Sněmovní nálezy a opravy v Čechách. Mír a blahobyt zemský.
 Řevnivost mezi stavy. Kapistrán ve Vratislavi a vzpoura toho města.
 Vyjednávání o Lužici, Lucemburk a pomezí saské. Boj v zemi pruské.
 Otázka turecká na sněmech řezenském i frankfurtském. Král a Poděbrad
 ve Vratislavi. Jalový sněm novoměstský. Nesnáze a strany v Uhrách.
 Papež Kalixt III. Ladislav strojí válku proti císaři. Porážka Turků
 u Bělehradu Srbského. Ladislav ve Futaku a na Bělehradě; zavraždění
 knížete celského. Pomsta za to na Hunyadovcích. Jednání Čechů s papežem
 Kalixtem. Konrád Hölzler. Nedorozumění mezi králem a správcem.
 Úmluvy a příjezd králův do Prahy. Poselství do Francie a k císaři.
 Přípravy ke svatbě. Nemoc a smrt krále Ladislava. Žalost u pohřbu jeho.*

Článek sedmý

O LITERATUŘE, SEKTÁCH, ROTÁCH VOJENSKÝCH A MRAVECH NÁRODU ČESKÉHO ZA VĚKU PODĚBRADOVA 202

*Jalovost a strannost ducha českého té doby. Pohromy a chudost literatury.
 Pavel Židek a Ctibor Tovačovský z Cimburka. Hojnost literatury teologické.
 Hilarius Litoměřický. Jan z Příbrami a tovaryši jeho. Jakoubek, Rokycana,
 Martin Lupáč. Sirotci a Petr Payne. Táboři a Mikuláš Biskupec.
 Aeneas Sylvius na Táboře. Menší sekty; adamité a mikulášenci.
 Petr Chelčický. Bratr Řehoř, jednota bratří českých a poměr její
 k valdenským. Válečné umění české. Stálá vojska i roty vojenské.
 Přední válečníci čeští doma i v cizině. Knížata ostrovská.
 Bernard z Cimburka i Oldřich Červenka v Prusech. Jan Jiskra z Brandýsa.
 Pankrác a Mladvaněk. Jan Vítovec. Petr Aksamit i roty bratrské.
 Václav Vlček a tovaryši jeho. Původ kozáků. Rota černá.
 O mravech českých toho věku vůbec.*

KNIHA PATNÁCTÁ KRALOVÁNÍ JIŘÍHO Z PODĚBRAD 257 ROKY 1457–1471

Článek první

VOLENÍ A POČÁTKY PANOVÁNÍ 258 (Roky 1457–1458)

*Uvažování povšechného rázu dějin doby té a pramenů jejich. Jiří z Poděbrad
 a čekatelé trůnu českého. Matyáš Hunyadi v Praze. Vilém, kníže saský.*

Matyáš, král uherský, a úmluvy strážnické, Sněm volicí v Praze: volení krále Jiřího. Kterak přijato u knížat okolních a stavů moravských a slezských. Přísaha králova i korunování jeho; příznivé toho následky. Uvázání se v Moravu; odklady ve Slezsku. Válečné tažení do Rakous. Potkání se s císařem a úmluvy na ostrovu dunajském. Podrobení Jihlavy. Habranky.

Článek druhý
VŠEOBECNÉ UZNÁNÍ 283
(Roky 1458–1460)

Působení královo v poměru k dějinám věku. Stav říše německé a poměry její státní, politika teritoriální, oposice proti císaři a papeži, zjevy ducha vlasteneckého. Pius II., císař Fridrich III., markrabě Albrecht Achilles, Fridrich falckrabě a Ludvík Bavorský. Sjezd v Bamberku a rozstrk mezi knížaty. Poměry uherské a osobní povaha krále Matyáše. Král Jiří a Království uherské. Pius II. a král Jiří. Rokování wunsiedelské. Důležité smlouvy chebské. Závazky královy s císařem; císař v Brně. Uvázání se v Slezy a vzpoura vratislavská. Smlouvy domažlické. Sjezd plzeňský. Svatby chebské. Úmluvy s Vratislaví a s králem polským. Sjezd mantuánský.

Článek třetí
MARNÉ POKUSY VYŠŠÍ 318
(Roky 1460–1462)

Národní ráz vlády Poděbradovy. Rada královská. Antonín Marini a Martin Mair. Návrh o povýšení na království římské. Neřest mincová v Čechách i v Rakousích. Rozbroje rakouské kalí poměr mezi císařem a králem. Rokování olomoucké jalové. Král požívá přízně dvoru římského: kardinál Bessarion. Král blíží se ke straně bavorské. Sněm říšský ve Vídni. Nevole mezi císařem a králem. Tajné úmluvy s Ludvíkem Bavorským. Obnovení přízně s Matyášem i Kazimírem; nedorozumění s domem braniborským. Rokování olomoucké. Obživení strany konciliární a patriotické v Němcích. Sjezd chebský. Oposiční sněm norimberský. Markrabě Albrecht a císař. Spojení císařovo s papežem. Obrat na sněmu mohučském. Nepokoj v Čechách; král odřiká se nadějí německých. Škodné následky návrhu; války s Braniborskými. Rokování v Praze a oblouzení královo; rokování budějovské. Válka lužická i rokování v Mostě. Sjezd hlohovský. Pokoj v Lužici. Vítězství strany bavorské.

Článek čtvrtý
VRCHOL MOCI A POKOJE 354

(Rok 1462)

Král Jiří, kníže pokoje. Převaha jeho ve věcech politických podryvána sporem náboženským. Veliké poselství v Římě; zrušení kompaktát od papeže Pia II. Král zamýšlí spolek panovnický v Evropě k omezení moci papežské. Sjezd svatovavřínský v Praze: osvědčení se královo a uvěznění legáta Fantina. Duchovenstvo strany podobojí před králem.

Článek pátý
VRCHOL MOCI
PRVNÍ ÚSTRKY 377

(Roky 1462–1464)

Rozbouření myslí a roztržka s Římem. Osvobození císaře obleženého ve Vidni; odměny za to a psaní papežova. Ukrytý zápas mezi papežem a králem. Řeč králova na sněmu brněnském. Pokoj říšský v Praze zprostředkovaný; návrh k reformaci říše a jeho zmaření. Mor v Čechách a smrt arciknížete Albrechta i královny uherské. Poselství české u císaře v Novém Městě. Marini u krále uherského. Poselství ke králi franskému a zmaření návrhu o parlamentu knížat křesťanských. Poslední skutky a smrt Pia II.

Článek šestý
PODRYVY ZMAŘENÉ 405

(Roky 1464–1466)

Počátky a původ jednoty panské a pohled na státní právo české. Odboj Hynka Bítovského na Moravě. Papež Pavel II. a jednání biskupa Jošta, Jana Rohrbachera i pana Hynka u něho. Legát Rudolf Lavantský u císaře a dobývání hradu Cornštejna. Sněm o Hromnicích v Praze. Zdeněk ze Šternberka a biskup Jošt v Čechách. Poselství od jednoty panské na sněm do Prahy a sjezd na Zelené Hoře. Král pohnán k soudu do Říma. Nový návrh jeho ke smíření a úmluvy trnavské. Král Matyáš nabízí se papeži proti králi Jiřímu. Papež zapovídá krále poslušným býti a tento hájí se skrze Martina Maira. Dopisy mezi kardinálem Karvajalem a Řehořem z Heimburka. Papežova odpověď na návrhy bavorské. Neprospěšné jednání legáta Rudolfa ve Vratislavi. Vzpouza plzeňská. Jednání s pány v Budějovicích a v Roudnici. Stání mezi králem a jednotou panskou i Plzeňskými. Dobré čáky u krále a obranný list Řehoře z Heimburka.

Článek sedmý

POČÁTEK BOUŘE: VÁLKA S ODBOJEM 442

(Roky 1466–1468)

Pokrok otázky české a rozdílné králův polského i uherského k ní se chování. Konec rot bratrských. Zdeněk ze Šternberka hejtman jednoty panské. Prostředkování Tasa, biskupa olomouckého. Sněm říšský v Norimberku o sv. Martině. Konečný od papeže odsudek 23. prosince. Poměr králův k císaři a k markraběti Albrechtovi. Sjezd v Jindřichově Hradci a sněm pražský. Apelace králova. Jednota panská mění se ve spolek katolický. Počátek a způsob války v Čechách, Slezsku, Moravě a Lužici. Král jest hlavou všech proklatých. Nauka děkana Hilaria; odpor pana Rabského a důtky pana Ctibora z Cimburka. Jednání v Krakově; Kazimír odpírá se války. Sněm nový v Norimberku; kníže Ludvík Bavorský nepřítel králův. Pokroky války. Poslové polští v Čechách činí příměří. Sjezd ve Vratislavi; prodloužení příměří. Jednání u markraběte Fridricha Braniborského. Ustrojení se jednoty bratří českých.

Článek osmý

VRCH BOUŘE: VÁLKA S KRÁLEM UHERSKÝM

ČÁST PRVNÍ: AŽ DO STÁNÍ U VILÉMOVA 489

(Rok 1468 – březen 1469)

Vpád český do Rakous. Úmluvy císařovy s Matyášem a sněm jagerský. Králové Jiří a Matyáš. Matyášův odpovědný list a manifest. Přípravy válečné. Odpověď krále Jiřího. Radost v Římě a nové přísnosti Pavla II. Legát Rovarella. Způsob obrany české. Králové u Lávy proti sobě. Obležení a ztráta Třebíče i osvobození knížete Viktorína. Boj u Turnova. Vyjednávání v Krakově. Matyáš uvazuje se v zemi moravskou. Porážka u Telče a Vodňan. Odpadnutí pana Rožmberka i Budějovských. Rokování katolické v Olomouci a nepořízení posluh polských. Osm strastných neděl. Dobyetí Konopiště a nesnáze u nepřátel. Císařovo putování do Říma i nové plány politické. Sněm říšský v Řezně. Vpád uherský do Čech a stání u Vilémova.

Článek devátý

VRCH BOUŘE: VÁLKA S KRÁLEM UHERSKÝM

ČÁST DRUHÁ: AŽ DO DRUHÉHO VPÁDU

DO ČECH 517

(Roky 1469–1470)

Poloha věcí a vyjednávání nová. Sjezd v Olomouci a volení Matyáše na Království české. Matyáš ve Vratislavi. Proměna krále Jiřího.

Sněm pražský: oprava mincová i volení Vladislava Polského za nástupce trůnu. Císařovy nesnáze a vpády turecké. Vyjednávání burgundská i franská. Podryvy v Uhrách. Nové vypuknutí války. Kníže Viktorín jat. Česká vítězství a obrat obecného smýšlení. Křižáci. Sněm polský v Petrkově. Král Jiří a říše německá. Sjezd vídeňský. Zřízení obrany zemské v Čechách. Půtky s Bavorsy. Poslední válka na Moravě a boj u Hodonína. Jiří zve Matyáše na souboj. Osvobození Hradiště. Matyášův poslední vpád a útěk z Čech.

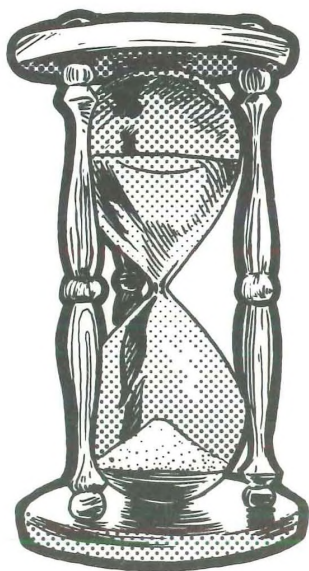
Článek desátý

DOBOUŘENÍ 555

(Roky 1470–1471)

Obrat obecného smýšlení. Sjezd v Běláku. Děsné pokroky Turků. Nenadějnost války české. Pykání ve Vratislavi a ve Slezích. Nespokojenost v Uhrách. Král Matyáš a páni Šternberkové. Rokování na Polné. Naděje z Říma. Spor o korunu českou před papežem. Poselství saské v Římě. Smrt M. Jana z Rokycan. Smrt krále Jiřího. Svědectví a úvahy o něm.

Slovníček 567

Ústřední knihovna
právnícké fakulty MU
Brno